

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 26.08.2025.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Son yıllarda özellikle Şırnak ve çevre illerde Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) tarafından uygulanan kaçak elektrik adı altında kesilen cezalar fahiş oranlarda yazılarak yurttaşların mağduriyetine yol açmaktadır. Öncelikle, kaçak elektrik tespiti için mevzuatta açık usul ve prosedürler belirlenmiştir:

Görevli memurların fiili tespit yapması.

Tespit tutanağının hanede bulunan kişiye imzalatılması (imzalanmazsa şerh düşülmesi),

Bir örneğinin aboneye verilmesi.

Y-tahakkuk dökümünün yapılması.

Faturalandırma ve tebliğ işleminin gerçekleştirilmesi.

Ancak pratikte DEDAŞ'ın bu adımların tamamını atladığı, yalnızca tebliğ işlemi yaparak yurttaşları doğrudan borçlandırdığı görülmektedir. Daha da vahimi, Urfa'da iki yıl önce başlatılan ve bugün tüm bölgede yaygınlaşan uygulamayla, köy bazlı şekilde tüm hanelere kaçak cezası yazılmakta, bu da kolektif cezalandırma anlamına gelmektedir. Şırnak'ın ilçelerinde çoğu köyde kaç abone varsa, hepsine aynı şekilde ceza yansıtılmıştır.

Kaçak kullanım denilen durum ise kendi içinde çok çeşitlidir: Kendi adına abonelik olmadan kullanım, abone grubunu yanlış beyan etme, mühürsüz sayaç kullanımı, sayaçta oynama veya harici hat çekme gibi her biri farklı delil gerektiren hallerdir. Buna rağmen DEDAŞ'ın kestigi cezalarda neden ve tespit dayanağı belirtilmemekte, faturalara soyut ifadeler yansıtılmaktadır.

Ayrıca ceza hesapları da usulsüzdür. Hanelerin yıllık kullanımının nerede ise 10 katını aşan cezalar kesilmektedir. 80-90 bin TL kesilen cezalar daha sonra yurttaşlara ödeme sırasında %25

indirim ve dava açmayacağına dair feragatname imzalatma yoluna gidildiği bilinmektedir. Oysa mahkemelerce yapılan bilirkişi incelemeleri, bu cezaların çoğunlukla yarısından bile düşük hesaplandığını göstermektedir.

DEDAŞ'ın tekel gücünü kötüye kullandığının bir başka örneği de kesme işlemleridir. Kaçak kullanım tespiti yapılan adreste elektriğin kesilmesi gerekirken fiilen kesilmemekte, yalnızca sistem üzerinde "kesilmiş" gibi gösterilmektedir. Sonraki faturalarda ise tekrar "kesme ücreti" (700-800 TL) yansıtılarak yurttaşlardan haksız tahsilatlar yapılmaktadır.

Nitekim benzer bir konuda, köy suyunun muhtar üzerinden borçlandırılmasına ilişkin DEDAŞ işlemleri İstinaf Mahkemesi tarafından hukuka aykırı bulunmuş ve iptal edilmiştir. Ancak şirket kararın bozulması için ısrarla girişimlerde bulunmakta, yurttaşların haklarını koruyan mahkeme kararlarını bile etkisizleştirmeye çalışmaktadır.

Yukarıda sıralanan uygulamalar hem Elektrik Piyasası Mevzuatı'na, hem de hukuk devleti ve adil yargılanma ilkelerine açıkça aykırıdır.

Bu bağlamda:

1. DEDAŞ'ın köy bazlı olarak tüm hanelere toplu kaçak elektrik cezası yazması Bakanlığınızın bilgisi ve onayı dahilinde midir? Bu uygulamanın yasal dayanağı nedir?
2. Kaçak kullanım cezası kesilmesi için mevzuatta öngörülen tespit ve tebliğ usullerine uyulmadığı iddiaları doğru mudur? Bu konuda bakanlığınızın yaptığı denetimler nelerdir?
3. Kaçak kullanım halleri birbirinden farklı iken, (abonelik dışı kullanım, sayaçta oynama, mühürsüz sayaç, harici hat vb.) cezalarda neden tespit dayanağı ve somut delil belirtilmemektedir?
4. Ceza hesaplarının, mahkeme bilirkişi incelemeleriyle kıyaslandığında katbekat yüksek yazıldığı iddialarını doğruluyor musunuz? Bu hesaplama usulünde şeffaflık ve denetim mekanizması neden işletilmemektedir?
5. DEDAŞ'ın yurttaşlara ödeme sırasında feragatname imzalatılarak dava hakkından vazgeçirmesi hukuken geçerli midir? Bakanlığınız bu uygulamayı engellemeyi düşünüyor mu?

6. Kaçak kullanım tespit edilen adreslerde fiilen kesme yapılmadığı, yalnızca sistem üzerinde “kesilmiş” gibi gösterildiği ve sonraki faturalara tekrar kesme ücreti yansıtıldığı doğru mudur? Bu durum açık bir haksız kazanç değil midir?
7. DEDAŞ hakkında, yukarıdaki uygulamaları nedeniyle bakanlığınız tarafından başlatılmış herhangi bir idari veya cezai soruşturma var mıdır? Yoksa neden başlatılmamıştır?